

Svar:

I Erhvervs- og Selskabsstyrelsens rapport om revisionspligten for B-virksomheder (små selskaber) fra marts 2005 er der foretaget en grundig analyse af den betydning, en reduktion af revisionspligten vil kunne få for omfanget af økonomisk kriminalitet. Især er der lagt vægt på revisors muligheder for at afsløre økonomisk kriminalitet.

Analysen viser, at revisors revisionshandling er ikke er egnet til at afsløre økonomisk kriminalitet, især ikke hvis den begås af selskabets ledelse. Revisororganisationerne har været hørt under udarbejdelsen af rapporten *uden* at anfægte denne del af analysen, som Statsadvokaten for Økonomisk Kriminalitet heller ikke har stillet spørgsmål ved.

Resultaterne understøttes yderligere af en analyse fra revisionselskabet KPMG, der viste, at revisor kun står for 2 pct. af de anmeldte besvigelser i danske selskaber. Hvad angår fx hvidvask, har revisorer ikke indberettet en eneste gang i perioden juni 2002 til december 2004. Næsten alle indberetninger om hvidvask kommer fra banker og vekselkontorer.

Også erfaringerne fra Sverige understøtter analysen, idet revisorer i 2004 kun stod for 1 pct. af samtlige anmeldelser om økonomisk kriminalitet iflg. *Ekobrottsmyndigheten*. Sammenholdt med anmeldelser fra skatteforvaltninger og konkursforvaltere er det helt marginalt, hvad der kommer af anmeldelser fra revisorer.

Revisorernes vanskeligheder ved at afsløre økonomisk kriminalitet skyldes bl.a., at

- ledelsesbesvigelser holdes skjult for revisor
- de ofte foregår i virksomheder med så kort levetid, at revisor ikke når at stifte bekendtskab med selskabet,
- transaktioner – f.eks. sort arbejde – holdes uden for bogføring og regnskab
- den økonomiske kriminalitet også forekommer som pengestrømme mellem virksomheder i forskellige lande, som revisor ingen muligheder har for at overvåge.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsens rapport beskriver endvidere de mulige forebyggende effekter af revisors tilstedeværelse og arbejde. Det anføres således i rapporten, at selve eksistensen af lovpligtig revision kan virke kriminalitetsforebyggende.

Det er imidlertid vanskeligt at komme med en håndfast vurdering af revisionens forebyggende effekt. Der kan ikke mindst stilles spørgsmålstegn ved styrken af den forebyggende effekt, når det er dokumenteret, at revisor kun i meget begrænset omfang opdager de kriminelle handlinger, der begås.

En rapport fra august 2004 fra det svenske *Brottsforebyggande rådet* (BRÅ) om revisorernes anmeldelsespligt berører dette spørgsmål. I rapporten indgår en spørgeskemaundersøgelse, hvor 688 revisorer har svaret på, om anmeldelsespligten har en god kriminalitetsforebyggende effekt. Svarene fordeler sig, som det fremgår af nedenstående tabel:

Anmeldelsespligten har en god forebyggende effekt:

<i>Det passer</i>	<i>Procentfordeling</i>
slet ikke	10,6
ikke særlig godt	35,8
hverken godt eller dårligt	37,8
ganske godt	14,4
helt og holdent	1,5

Det er altså kun 16 pct. af de svenske revisorer, der finder, at deres anmeldelsespligt har en god kriminalitetsforebyggende effekt. Derudover viser BRÅs undersøgelse, at 34 pct. finder, at anmeldelsespligten er virkningsløs i praksis, mens kun 17 pct. mener, at den virker.

Det er desuden vigtigt at være opmærksom på, at lovforslaget taler om ganske små selskaber, der typisk har en omsætning på mellem 0 og 3 mio. kr. Alligevel tager de argumenter og eksempler på økonomisk kriminalitet, der typisk

fremhæves, næsten altid udgangspunkt i erfaringer fra de allerstørste selskaber. Det samme gælder for de tiltag, man overvejer eller allerede har gennemført for at forebygge de store internationale erhvervsskandaler, som har store samfundsøkonomiske konsekvenser, og som har rystet investorerne tillid til kapitalmarkederne og revisorerne. Disse tiltag er klart målrettet mod større virksomheder og kan ikke meningsfuldt gennemføres over for små virksomheder.